

Nr. 9 (10359) * 2021 m. vasario 3 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis, nuo ketvirtadienio – delčia. Saulė teka 8 val. 5 min., leidžiasi 17 val. 1 min. Dienos ilgumas 8 val. 55 min.

Vardadieniai: šiandien – Blažiejas, Blažys, Oskaras, Radvas, Radvė, Radvilas, Radvilė, Radvina, Tolbaudas, Toldravas, Toliotas, Toliotė, rytoj – Minija, penktadienį – Aga, Agata, Agatas, Agatė, Agatonas, Agė, Agota, Birenė, Birenis, Birjotė, Biruta, Birutis, Birvyda, Gaudvilas, Gaudvina, Gaudvinas, Gaudvinė.

Vasario 3 – Šv. Blažiejas. Linų diena.

Vasario 4 – Pasaulinė kovos su vėžiu diena.

Vasario 5 – Šv. Agota. Duonos diena.

Verslas Prienų atstovybės posėdyje

Penktadienį vykusiame Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Prienų atstovybės nuotoliniame posėdyje buvo aptartos artimiausią susitikimą temos, pasidalinta nuomonėmis apie darbą karantino sąlygomis.

Pošėdžio svečias – bendrovės „Doni tours“ vadovas Donatas Žioba papasakojo apie įmonės veiklą. „Doni tours“ dirba transporto srityje, jau 15 metų pagrindinė jos veikla – keleivių vežimo paslaugų teikimas. Bendrovės vadovas džiaugiasi, kad įmonės paslaugomis naudojasi ir kai kurios Prienų krašto organizacijos bei pavieniai asmenys. Pasak D. Žiobos, būtent tai ir tapo paskata įregistruoti įmonę ir gimtajame Prienų rajone.

Pošėdyje taip pat nutarta pratęsti konkursą „Sukurta Prienų krašte“ paraišką teikimo laiką.

Kviečiame įmones dalyvauti konkurse „Sukurta Prienų krašte“

Prienų rajono savivaldybė ir Kauno pramonės, prekybos ir amatų rūmai, siekdami skatinti lietuviškų, aukštost kokybės, inovatyvių, išskirtinių, galinčių konkuruoti Lietuvos bei užsienio rinkose paslaugų kūrimą, produktų gamybą bei vartojimą ir verslo plėtrą Prienų rajone, jau trečią kartą skelbia konkursą „Sukurta Prienų krašte“.

Konkurse kviečiame dalyvauti visas Prienų rajone registruotas ir veikiančios įmonės.

Dalyvius anketas iki 2021 m. vasario 28 d. galite siųsti el. paštu roberta.azukaite@chamber.lt. Anketų pildymo klausimais konsultuoja Kauno PPA rūmų Prienų atstovybės koordinatorė Roberta Ažukaitė-Zacharevičienė (tel. +370 638 55 613).

Konkurso nugalėtojas bus apdovanotas Verslininkų padėkos vakaro metu.

Prienų rajone esančių kultūrinių vertybų sąrašą papildė nauji objektai

Prienų rajonas gali didžiuotis nekilnojamų vertybų gausa. Kultūros vertybų registrų duomenimis, Prienų rajono savivaldybėje užfikuota daugiau nei 350 nekilnojamų kultūros vertybų.

Praėjusių metų gruodžio 14 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamoji kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdyje buvo nutarta suteikti teisinę apsaugą, išrašyti į Kultūros vertybų registrą, nustatyti vertingiašias savybes, nacionalinių reikšmingumo lygmenį ir apibrėžti teritorijos ribas, dar dviems Prienų rajone esantiems reikšmingiemis objektams – **Lietuvos partizano Juozo Karalevičiaus kapui** (u. k. 45196), esančiam Jaunionių k., Stakliškių sen., bei **Dainavos apygardos Dzūkų rinktinės Margio tėvynės vado Jono Česnulevičiaus-Sakalo** ir kitų partizanų kautynių ir žūties vietai (u. k. 45172), esančiai Lingėniškių k., Jiezno sen.

Brangiai perkame mišką
tel. +370 675 24 422.

GRASTA

AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS

8 687 36216

Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt

VASAROS NUOLAIDOS!!!

Viena didžiausiai įmonių Lietuvoje tiesiogiai perka karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsilikaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

MIŠKŲ PIRKIMAS,
KIRTIMAS, PRIEŽIŪRA.
TEL. 8 699 29 992.

Namu ūkis

3-6 p.

Kodel „bėga“
nosis? 4 p.

Kataraka: laukti
ar operuoti?

Kelionė prisiminimais apie sovietiniai
laikais sunaikintą Lizdeikių kaimą

5-8 p.
Tapytojai Gintarei Maskaliūnienei menas
– tai dar kartą išjaustos emocijos

„Jeigu visi
sveiki –
tai ir yra
svarbiausia“...
6 p.

Tarybos posėdis Biudžete – per 29 mln. eurų, dėl karantino tikimasi pataupyti

Sausio 28 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje buvo patvirtintas 2021 metų Savivaldybės biudžeto projektas. I šių metų Savivaldybės biudžetą planuojama surinkti 29 358,6 tūkst. eurų pajamų, perkeltas ir praėjusiais metais nepanaudotas 200 tūkst. eurų likutis. Šiemetinis biudžetas už pernykštį didesnis 844,1 tūkst. eurų (2,9 proc.).

Kam ir kiek lėšų skirta?

Finansų skyriaus vedėja Jurgita Čerkauskienė išsamiai pristatė, kokių lėšos sudaro biudžeto pajamas: Savivaldybės pajamos – 18 438 tūkst. eurų (palyginti su 2020 m. didėja 247 tūkst. eurų, arba 1,35 proc.), iš jų – mokesčiai 16 538 tūkst. eurų, kitos pajamos – 1 900 tūkst. eurų, tikslinės dotacijos – 10 912,2 tūkst. eurų, iš jų – valstybinės (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atliliki 3 002,5 tūkst. eurų, taip pat mokymo lėšos – 7 614,1 tūkst. eurų, kitos tikslinės dotacijos – 295,6 tūkst. eurų, ES fon-

dų lėšos – 8,4 tūkst. eurų.

Biudžetas bus vykdomas pagal 7 asigavimų valdytojams patvirtintas programas. Didžiausia biudžeto išlaidų dalis – 46,04 proc. (2020 m. 44,38 proc.) – tenka Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programai.

2021 m. biudžete darbo užmokesčiui (DU) yra skiriamos 19 193,4 tūkst. eurų, arba 64,93 proc. (2020 m. 61,6 proc.) nuo bendrų biudžeto išlaidų. Palyginti su 2020 m., DU išlaidos didėja 1 506,40 tūkst. eurų.

J.Čerkauskienės teigimu, metų pradžios lėšų likutis, t.y. 200,0 tūkst.

eurų, bus skiriamas Savivaldybės administracijos įsiskolinimams dengti.

Praėjusių metų pabaigoje bendras Savivaldybės kreditorinis išpareigojimas buvo 2 726,3 tūkst. eurų (iš jų 2 391,5 tūkst. eurų paskolų) ir yra 442,3 tūkst. eurų mažesnis nei 2019 m.

I 2021 m. Savivaldybės biudžeto apimtį neįskaityta kelių fondo bei kapitalo investicijų projektų lėšos. Savivaldybė, atsižvelgdama į šių valstybės institucijų ir istaigų gautas dotacijas, išskaitant ES finansinės paramos lėšas, patvirtintą biudžetą tikslins metų eigoje.

Papildomai yra gauta 159,3 tūkst. eurų kitų tikslinių dotacijų, kurios paskirstytos neformaliam švietimui (129,5 tūkst. eurų) ir Justino Marcinkevičiaus viešajai bibliotekai

(Nukelta į 2 p.)

FK „Prienai“ komandos pateisino lūkesčius

Apibendrinant praėjusį 2020 metų futbolo klubo „Prienai“ sezoną, norisi pasidžiaugti ir kiekybiniais, ir kokybiniais jo veiklos rezultatais.

Pagal neformalaus vaikų švietimo programą „Auk su futbolu“ finansuojamų sportininkų skaičius išsaugo iki šimto narių. Nors dėl pandemijos nepavyko baigti vaikų čempionatą, iš dalies ši praradimą kompensavo suorganizuotos dvi vaikų vasaros stovyklos.

Apžvelgiant pasiekimus sportinius rezultatus, lūkesčius viršijo merginų komandos puikus pasirodymas Lietuvos regioninės lygos čempionate bei užimta trečioji vieta (trenerė **Jovita Stravinskaitė**). Naudingiausiai tarp merginų rungtyniavo **Miglė Damynaitė**.

Iškeltus tikslus įvykdė ir pagrindinė vyrų komanda (treneris **Kęstutis Deltuva**), III lygos varžybose užėmusi antrąją vietą bei tapusi Kauno apskrities futbolo taurės turnyro nugalėtoja. Nepaisant viruso sukelto pasekmų, džiugu, kad komandai pavyko sužaisti per penkiadesimt rungtynių. Vyrų komandoje buvo rezultatyviausiai – **Mantas Karčiauskas** ir **Saulius Čepkauskas**, kurie pelnė po septynis įvarčius. Geriausiu KAFF taurės žaidėju išrinktas **Renatas Balnanasis**.

Šių metų sezoniui klubo komandos pasiruošimą pradės, kai tik bus atlaisvintos karantino sąlygos.

FK „Prienai“ informacija

Biudžete – per 29 mln. eurų, dėl karantino tikimasi pataupyti

(Atkelta iš 1 p.)

fondų papildymui, grožinės literatūros įsigijimui, renginiams (30,1 tūkst. eurų). Smulkaus ir vidutinio verslo subjektų rémimo fondas padidintas 10 tūkst. eurų (po 5 tūkst. eurų sumažinant Mero fondą ir Administracijos reprezentacines išlaidas), iš viso jam numatyta 40,0 tūkst. eurų.

Kaimo plėtrai (kartu su melioracijos projektais) bus skirta 177 tūkst. eurų, religinėms bendruomenėms ir bendrijoms finansuoti numatyta 60 tūkst. eurų.

100 tūkst. eurų – tokia suma bus prisiėtėta prie poeto Justino Marcinkevičiaus atminimo įamžinimo projekto, irengiant prie jo vardu pavaudintos bibliotekos viešąjai erdvę.

Siekiant subalansuoti biudžetą, 1 mln. eurų buvo sumažintos Administracijos lėšos investicijų programų vykdymui, taip pat 1 mln. eurų sumažinta biudžetinėms įstaigoms skirtam asginavimų suma, šiemet ji suplanuota, atsižvelgiant į 2020 metų faktinius rodiklius ir atlyginimų didelį šiai metais.

J.Cerkauskienės pastebėjimu, pernai įstaigos dėl pandemijos ribojimų gyveno taupiai: atsisakė dalies renginių, dėl nuotolinio darbo, prastovų, darbuotojų turėtų nedarbinimo pažymėjimų mažiau lėšų išleido komunaliniams mokesčiams, darbo užmokesčiu ir kt. reikmėms.

Už šios apimties 2021 m. biudžetą balsavo 16 Tarybos narių, septyni politikai susilaikė.

Netrūko pastabų, klausimų ir pasiskymų

Mero Alvydo Vaicekauskės teigimu, šių metų biudžeto projektas buvo detaliai išanalizuotas ir aptartas su Tarybos nariais, ištraukti pasiūlymai, todėl jis maksimaliai atitinka poreikius.

Kodėl keletas Tarybos narių su-

silaikė nuo balsavimo, nuomonę buvo galima susidurti iš jų gausių klausimų pranešėjai ir merui A. Vaicekauskui, taip pat iš pasiskymų, kuriuose buvo įvardintos sritys, jų nuomone, nesulaukiančios Savivaldybės dėmesio.

Tarybos narys Egidijus Visockas klausė, ar lėšos biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimams suplanuotos visiems metams. Panašu klausimą pateikė ir Vytautas Bujanauskas, nuogąstaudamas dėl galimo atlyginimų sumažėjimo darbuotojams.

Meras nuramino sakydamas, jog atlyginimai biudžetinių įstaigų darbuotojams nesumažės, nes pagal įstaitymus nuo šio sausio yra didinama minimali mėnesinė alga, didėja baziniai pareiginių algų koeficientai.

Pasak jo, nors įtampų dėl atlyginimų išmokėjimo ir kyla, biudžetinės įstaigos paprastai išsiverčia pataupydamas ir naudodamasis rezervus.

Tebesitęsiantis karantinas leis surauputi ir šiemet. Pasak J. Cerkauskienės, biudžetinėms įstaigoms asginavimai suplanuoti manant, kad lėšų darbo užmokesčiui pakaks.

Egidijui Visockui parūpo, kodėl buvo sumažintos lėšos Kontrolės ir auditu tarnybai, nejaugiai bus atsiskaita ekspertų paslaugų? I savo klausimą jis gavo du atsakymus. Finansų skyriaus vedėja J. Cerkauskienė Tarybos nariui paaškino, kad dėl mažiau lėšų skirta kompiuterinei įrangai įsigytį. Jos teigimu, tarnyba ketina įsigytį naują kompiuterinę programą, todėl jai įdiegti ir išbandyti pirmiausia bus nupirkta vienas naujas kompiuteris. Jeigu darbas susenais kompiuteriais „strigs“, metų eigoje bus rasta pinigų ir nupirkta daugiau kompiuterių.

Meras patikslino, kad, esant būtinybei, atlikti auditus bus kviečiami ir ekspertai, jų paslaugų sąskaita tikrai nebus taupoma. A. Vaicekauskės įsitikinimu, Savivaldybės kontrolie-

riams kompetencijos pakanka, todėl daugelį darbų jie atlieka patys.

E. Visockas taip pat teiravosi, ar tikslingo į šiuos metus perkelti 10 tūkst. eurų, kuriuos buvo numatyta skirti tiems kelių tvarkymo projektams, prie kurių prisidės ir patys gyventojai ar įmonės savo lėšomis.

Administracijos direktorė Jūratė Zailskienė paaiškino, kad praėjusiais metais Savivaldybei patvirtinus tokią programą ir paskelbus kvietimą nebuvo gauta nė vienos paraiškos dėl darbų su prisidėjimu. J. Cerkauskienė vylėsi, kad šiemet konkursas bus sekmingesnis, ir lėšos šioms reikmėms bus panaudotos.

Tarybos narys Arūnas Vaidotas prasė paaiškinti, iš kur susidaro vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos. Juk, anot jo, pernai vietinės rinkliavos surinkta 174 tūkst. eurų daugiau nei ankstesniais metais (planuota suma – 900 tūkst. eurų, o surinkta gerokai per milijoną eurų).

Meras A. Vaicekauskas patikslino, jog turimos omenyje ne gyventojų ar įmonių skolos, o kreditorinis išskolinimas už atliekas. J. Zailskienės teigimu, už atliekų surinkimo paslaugą galima atsiskaityti tik iš gyventojų surinktų lėšų. Pernai buvo susidarė 180 tūkst. eurų išskolinimas, šiuo metu jis sumažėjęs iki 60 tūkst. eurų. Pasinaudodama proga, ji padėkojo Tarybos nariams, anksčiau posėdyje priėmuisiems sprendimą dėl kainų sureguliacivimo, tai, jos įsitikinimui, per metus kitus leis padengti susikaupusį išskolinimą.

Tarybos narys Jonas Vilionis priminė apie būtinybę peržiūrėti vietinės rinkliavos apskaičiavimą ūkininkams. Jis piktina tai, kad ūkininkai už komunalines atliekas moka ne pagal faktinių jų kiekij, o pagal fermų, sandėlių, kitų pastatų plotą, nors jie patys savaimė negeneruoja atliekus.

Meras A. Vaicekauskas teigė ne-manantį, jog ūkininkus reikėtų kaip nors išskirti iš kitų vietinės rinkliavos mokėtojų, anot jo, šiuo metu jiems taikomas mažiausias įkainis už atliekas.

„Tam davė, tam davė, o tam... ir neliko“?

Audrius Narvydas savo pasiskyme pastebėjo, jog naujas Savivaldybės biudžetas ir prieš jį patvirtintas Savivaldybės 2021–2023 m. strateginis veiklos planas galimai buvo suformuoti neturint ambicijų. Tarybos narys tai pavadino „kišenelių užkaišiojimui“ pagal skaičiuotę „tam davė, tam davė, o tam... ir neliko“.

A. Narvydas išvardino tas sritis, kuriose, jo manymu, pasigendama Savivaldybės rūpesčio: Stadiono

mikrorajono kiemai prastai apšviesi ir nesaugūs, deramai nesutvarkyti įvažiavimai į kiemus ir aikštėles, nėra kompleksinio požiūrio į miesto centre esančio senųjų kapinių ansamblio tvarkymą, apleistas vaikų lopšelis-darželis „Gintarėlis“.

Meras Alvydas Vaicekauskas, reaguodamas į pastabas, sakė, jog visų darbų atlikti iškart neįmanoma. Jis priminė apie tai, kad pamažu gerinama Stadiono mikrorajono aplinka – pernai nutiestas pėsčiųjų takas, suprojektuota aikštėlė. Pasak jo, suprantamas susirūpinimas dėl senųjų kapinių, tik eilėjų sutvarkymui ateis vėliau. Pagal galimybes kapinės nuolat šienaujamos, genimi medžiai, siemėt planuojama sutvarkyti vieną taką.

A. Vaicekauskas priminė Tarybos nariams žinomą faktą, kad Savivaldybė negali tvarkyti daugiaubčių namų aikštėles iš Kelių direkcijos skiriamų lėšų, todėl kasmet šiomis reikmėmis lėšų numatoma Savivaldybės biudžete. Visgi poreikis yra didelis ir, pasak mero, ne visuomet pavyksta susidėlioti prioritetus.

Meras tvirtino, kad „Gintarėlis“ nepamirštas – naujuoju finansavimo laikotarpiu europiniams fondams ketinama teikti lopšelio-darželio pastatų modernizavimo parašką. Darbams reikia didelių lėšų, nes planuojama ne tik apšiltinti pastato išorę, bet ir suremontuoti grupes. Meras žadėjo dvi grupes remontuoti dar šiemet. Jis priminė, kad panašios apimties darbų reikia ir „Pasakos“ lopšelio-darželyje, todėl pastato apšiltinimui bus ieškoma europinių lėšų.

Arūnas Vaidotas atkreipė dėmesį į tai, kad kasmet vienai seniūnijai nuperkama po traktorių, tačiau su technika dirbantys darbuotojai turi tenkintis minimaliu atlyginimu. Jis siūlė padidinti darbo užmokesčių – antraip technika bus priskirta valdyti žmonėms, neturintiems reikiamas kvalifikacijos.

Politikui taip pat rūpėjo, kada bus baigtą Jiezno PSPC rekonstruk-

cija ir pacientai bei personalas galės persikelti į sutvarkytas patalpas. Jis kvietė kuo greičiau priimti sprendimus dėl Kęstučio gatvės tako pratėsimo ir sujungimo su Birštono savivaldybe, kad žmonės galėtų saugiai dviračiais ar pėsčiomis pasiekti buvusių Turistinės bazės teritoriją, persikelti per Nemuną į Birštoną ir grįžti kitu maršrutu.

A. Vaidogui norėtu, kad daugiau lėšų būtų skirta ir socialinių būstų išorės remontui: langams, stogams, sienoms.

Tarybos narys taip pat turėjo ir kuo pasidžiaugti: jis padėkojo už lėšas, skirtas Jiezno gimnazijos tvorai ir religinėms bendruomenėms, priedant prie jų vykdomų projektų.

Meras patvirtino, kad dar šiemet Jiezno PSPC pastato renovacijos projektas bus baigtas. Pasak jo, kai kurie sprendimai, susiję su Kęstučio gatvėje nutiesto tako įteisinimui, plėtra, pėsčiųjų perėjos ties nauja erdve prie Nemuno įrengimui, stringa dėl nesutarimų su Valstybine automobilių kelių direkcija. A. Vaicekauskas prasitarė, kad Savivaldybė sieks perimti šią gatvę savo nuosavybę.

Jis pripažino, kad socialiniai būstai iš tikrujų yra apleisti, bet pastaraisiais metais jų būklei skiriamas didesnis dėmesys: visi būstai inventoriuoti, patvirtinta strategija, kurios būstus būtina tvarkyti, o kurie tinkami tik nugriauti. Anot mero, socialiniai būstų gyventojai privalo turėti orišas gyvenimo sąlygas, naudotis komunaliniais patogumais.

Tarybos narė Dovilė Ručytė pagino Savivaldybės administraciją aktyviai ieškoti galimybių ir pasinaudoti europinių fondų finansavimu. Jos kolegė Rima Zablackienė Administracijai turėjo pastabų dėl galimai neišnaudojamų nuotolinio darbo potencialo. O Tarybos narė Rasa Ivanauskienė domėjos, kodėl tokia lėta Ivoniškių kapinių plėtra. I šiuos ir kitus Tarybos narių klausimus buvo išsamiai atsakyta.

Dalė Lazauskienė

VMI: leidžiami atskaitymai – karantino dėl COVID-19 metu įmonių išlaidos dėl darbuotojų pavėžėjimo ar nuotolinės darbo vietas įrengimo

Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Kauno AVMI) informuoja, kad karantino dėl COVID-19 metu įmonės patirtos išlaidos dėl darbuotojų, negalinčių dirbti iš namų, vykimo į darbą ar parvykimo iš darbo, maitinimo gali būti priskirtos įmonės leidžiamiesiems atskaitymams kaip būtinosis darbo saugos ir darbuotojų apsaugos išlaidos.

„Kai darbdavys, siekdamas užtikrinti efektyvų darbo organizavimą, veiklos tėstimumą ir sklandumą, karantino dėl COVID-19 metu savo darbuotojams apmoka tam tikras paslaugas, įsigyja tam tikras prekes ar leidžia naudotis įmonės turtu, tokiu būdu apsaugodamas svarbias užduotis atliekančius darbuotojus, pajamų natūra nuostatos netai-komos, nes laikoma, kad tokias išlaidas įmonė patiria savo, o ne darbuotojo naudai“, – teigia Kauno AVMI viršininkė Judita Stankienė. Ji primena, kad leidžiamieji atskaitymams taip pat galima priskirti ir įmonės išlaidas darbuotojams atliktiems testams bei skiepams. Tokiu atveju laikoma, kad darbuotojas asmeninės naudos negavo, todėl gyventoju pajamų mokesčio (toliau – GPM) įstatymo nuostatos netai-komos.

Kauno AVMI pažymi, kad jei darbdavys, organizuodamas nuotolinį darbą, suteikia (neperduo-

damas nuosavybėn) darbuotojui vienas reikalingas darbo priemonės (pvz., kompiuterį, spausdinčią, telefoną ir kt. darbo priemones) arba patiria papildomas sąnaudas nuotolinei darbo vietai namuose įrengti bei su turto naudojimu tik darbuotojui. Ji priminė, kad GPM įstatymo nuostatas nepripažinta, kad darbuotojas gavo pajamas natūra – tokios darbuotojo gautos pajamos GPM neapmokestinamos.

Jeigu įmonė turta naudoja savo veikloje pajamoms uždirbtį ar ekonominei naudai gauti (iškaitant ir nuotolinio darbo organizavimo atvejais darbdavio suteiktą darbuotojui anksčiau minėtą įrangą), tai apskaičiuojant apmokestinamą pelną,

trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos, ilgalaikio turto nusidevėjimo ir kitos su turto ekspluatavimui susijusios išlaidos yra priskiriamos leidžiamiesiems arba ribojamų dydžių leidžiamiesiems atskaitymams.

Atsakymus į dažniausiai užduodamus klausimus dėl COVID-19 taikomų mokestinių pagalbos priemonių ir mokesčių įstatymų taikymo galima rasti www.vmi.lt/evmi/dukinformacija-verslui-d%e4%97l-covid-19.

Primename, kad šiuo metu visos VMI paslaugos yra teikiamos tik nuotoliniu būdu. Pasikonsultuoti mokesčių klausimais galima pasiskambinus 1882 ar pateikus paklausimą elektroniniu būdu per Mano VMI.

Vasario 1 d. ryto Statistikos departamento duomenimis:

COVID-19 liga Prienų r. savivaldybės teritorijoje sirgo 303 asmenys (sausio 31 d. – 302), pasveiko – 1428 (sau-

io 31 d. – 1428).

Patvirtintų atvejų per paskutines 7 dienas – 36; patvirtintų atvejų per paskutines 14 dienų – 111. Naujų patvirtintų atvejų pokytis, palyginti su praėjusia savaita:

– 52 proc.

Nuo pandemijos pradžios Prienų r. savivaldybės teritorijoje patvirtinta 1802 koronaviruso infekcijos atvejai.

Namu ūkis

Priminimai vasariui...

Šiauriniai vasario vėjai žada derlingus metus, o ramus oras primena – vėjai sugriži balandži. Šaltas vasaris praneša, kad ir kovas bus šaltokas, o vasara ir rudens pradžia – karšta. Ar įsidėmėjote, koks buvo oras vasario 2 d.? Senoliai tądien spėdavo ne tik visų metų orus, bet ir būsimą derlių. Jei snigo, bulves sodindavo ant kalno, jei ne, tai pakalnėje. Saulė tądien pranašavo gražų pavasarį, pūga – užsitempiusi žiemą.

Namams...

Pats tamsiausias, niūriausias ir ilgiausias žiemos mėnuo jau praeityje, todėl knieti pa-smalsauti, ar nors puše siam metui planuotų namų ūkio darbų pasiekė įveikti? Kiekvieno tas ūkis gan skirtingas. Vienoki darbai vienkiemyje, kur, be gyvenamosios trobos, dar tvarai, gyvuliai, darzinės su pašarais, padargai, malkinės po namu. Kitoks miesto ar priemiesto nuosavoję valdoje – ten gal tik namas su rūsiu, podėliai, garažas, pavésinė. Trečioks ūkis, jei gyveni daugiautyme, kur, be kambarių, tik sandeliukas namo rūsyje ir balkonai.

Bet vienoki ar kitokių darbelių visur randasi nuolat. Tik būna taip, kad akis apsiranta ir praeini nepastebėdamas nutrūkusio, nulūžusio, nugriuvusio kokio kampo, perlipi, apeini ar dar kitaip išengti kitokio smulkiaus darbelio, atidėti į jį „kai bus laiko“. Laikas yra dabar.

Vyrams geriau, apie tokius „pamirštus“ darbus, kad ir kaip nemalonu, karts nuo karto primena moterys. Tenka pakilti nuo minkštos sofutės ir judėti.

Siemet pati gamta pasirūpino, kad neužsisėdėtume – teko ir dar gal teks pasportuoti, eiti į sodą nupurti nuo medelių sniegą, atskasti užpustytus takus.

Pakausi pasikasyti teko ir ne vienam mašinai laikanciam ne garaže, o ant kiemo ar prie daugiaubucio. Paaškėjo, kad ne visi ir kastuavis apsirūpinę – tiek besniegių žiemą, jau ir pamiršome tokius žiemos rūpesčius. Ne kur dėsies, kai parduotuvės uždarytos, teko ir pas kaimynelį skolintis, nors ir nelabai smagu savo neukiskumą pripažinti.

Pravartu tokiu „naminiu“ laiku atidžiai apžiūrėti vandens kranus, rankenas, elektros jungiklius, patikrinti, ar neįsklibusios spintų, spintelių durelės, stalčiai.

O gal tikrai pats laikas sukalti kokią vieną kitą lentyną, perkabinti paveikslą, pagalaisti virtuvinius peilius...

Gal jau prieškambaryje netelpa šeimynos batai ir kokia išradinė simeistrauta dėžė, kabylė ar stovas padėtu gražiai juos sutvarkyti. Internete tikrai rasite patarimų tokiai meistystei. Beje, apie batus. Labai svarbu juos visus peržiūrėti, nuvalyti, išblizginti – argi tai ne vyru darbas?

Moterims pačiomis tenka susiprasti, ypač kai sąžinė ima graužti apie užvilkintus, užmesius darbus. Tokius, atrodo, kad ir visai nepastebimus, tik joms vienoms žinomus.

Dabar, kai dienos kiek šviesenės, labai pravartu užsidėti skaitymo akinius, jeigu tokiai naudojatės, ir su jais pasidairyti virtuvėje. Nenustebkite, kad gražios sienų plytelės, lentynos, puodai, virdulys ir kiti rakandai parodys visai kitokį „veidą“. Nieko tokio, pasileiskite gerą muzikėlę, išjunkite mėgstamą radijo laidą ir pirmyn: šveisti, blizginti, valyti. Svarbiausia – gera nuotaika.

Nedidelį darbelių galima surasti ir vaisams. Tik neverskite to daryti per prievertą, o pateikite kaip neišvengiamą, bet gan įdomų reikalą. Taip ir „žaislų ūkį“, ir knygas lentynoje bus nesunku susitvarkyti.

Sveikatai...

Laukdami karantino pabaigos jau sava-jome, kada galėsime gyvai susitikti su draugais, bičiuliais, kolegomis. Bet ar pagalvojame, kokie jiems pasirodysime – išgražėjė, švytinės ar pablyškė, patinusias paakaias, apsunę?

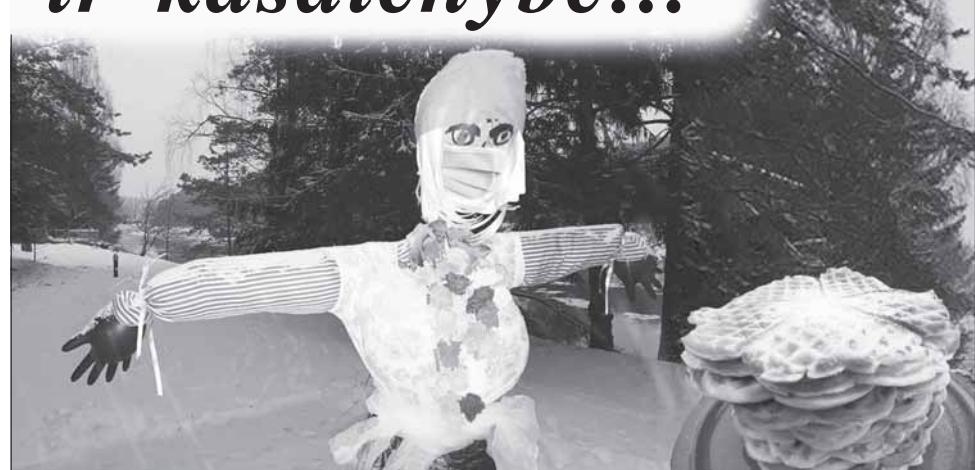
Esame nepatenkinti, kad uždarytos kiryklos, grožio salonai, sporto salės. Bet juk turime kaip niekad daug laiko sau, savo sveikatai ir grožiu puoseleti!

Ne tam, išoriniui, kuris gali būti apgaulin-gas, nuplaunamas, nuvalomas, ovidiniams, suke-lianciam nuolatinį švytėjimą ir visiškai nepri-klausančio nuo mūsų figūros ar proporcių.

Imkimės procedūrų, o jos, pačios papras-tiausios, bet nuolat atliekamos gali nustebinti

(Nukelta į 6 p.)

Pašnekėsiai Vasario šventės ir kasdienybė...

savo rezultatais.

Jau daug kartų kalbėjome, kad vos pus-valandis rytinės mankštos, daromos nuolai ir pagal savo jėgas, vandens procedūros, kvépa-vimo pratimai, joga, meditacija – darostebuklus.

Jeigu po mankštose vargina gausus pra-kaitavimas ir dažnas kvépavimas, jei po jos negalite kalbėti, ryjate orą, reiškia našta kūnui per didelę.

Mankštą, fizinių krūvių pasirinkite įvertin-dami savo amžių, fizinę būklę. Darykite tuos pratimus, kurie suteikia jums malonumą, ne-kelia įtampos. Neperstenskite. Tačiau šiuo sėsliu karantino metu pasivaikščiojimai, valan-dės kita namų ruošas ar darbo lauke – auks vertės mūsų kūnui, sielai ir protui.

Jeigu labai seniai nesimankštinate ar apskritai mankštose nemégstate, pradékite nuo lengvo pasivaikščiojimo, kad ir 15 minučių. Po truputį ilgindami laiką pasiekisite pusvalandžio ryte ir pusvalandžių vakare. Tai būtų puiku.

Prisiminkite daug kartų aptartas vandens procedūras ir šalto vandens daromus stebuklus!

Moterims reikėtų patikrinti savo kosme-tines – ar neužsiliko ten kokių kremų veidui, rankoms. Dabar neskubėdamos kasdien su-naudokite juos. Jeigu pirkinių kremų atsargos išseko, tikrai padės pačių pasidaryti natūralūs kremai.

Masažuokite kūną šiltu aliejumi. Tam labai tiks sezamo aliejus. Savimasažas, tai viena iš malonių atsipalaidavimo ir naudingiausių procedūrų. Masažuokite rankas, kojas, krūtine, pečius ir tiek, kiek galite pasiekti, nugara.

Patarimas. Nėsėdėkite prie televizoriaus nieko neveikdami. Paprašykite šalia esančio namiškio uždėti kojas jums ant kelių. Per kojines, o geriau basas pėdas masažuokite švel-niaių judesiais, spaudžiate taškus po kiekvienu kojos pirštu, trinkite sanariukus. Svelniais jude-siais braukite per blažius ir viršų kelio link. Sukamaisiais judesiais masažuokite kelio sanarių. Patikékite, né vienas namiškis neat sisakys tokio malonumo, o vaikai murks kaip kačiukai.

Labai atsargiai galite pamasažuoti ilgai sedinčiam prie kompiuterio namiškiiui pečius, nugarą, kaklą, galvą. Kiekvienas prisilietimas, glostymas atpalaiduoja įtampas, gerina kraujotaką.

Siltos kvapnios vonios vakarais, aromati-tingos žolelių arbatos – taip pat jūsų sveikatai ir grožiu.

Gelininkui...

Spustelėjė rimti šalčiai sauši priverte gelininkus sunerimti, nes jų augintinėmis buvo šaltoka net apšildytose balkonuose, oranžeri-jose ar net ant palangų. Vasaris taip pat gali iškirsti visokį netikėtumą, todėl būtina rū-pestingai prižiūrėti ir kambarines gėles, ir sau-gomas rūsiuose.

Pamažėle kai kurios žydičios vazoninės gėlės jau bunda, todėl reikia pradėti jas kiek gausiau laistyt, tręsti.

I šviesų kambari ar žiemos sodą laikas įnešti svogūnines gėles, jeigu norime jas prāydimint kovo pradžioje. Tulpe įneškime iki vasario 10 d., hiacintus – iki 15 d., o narcizus – iki 19 dienos. Tinkamiausia temperatūra hiacintams 18–20, tulpe 15–18, o narcizams tik 12–15 laipsnių šilumos.

Vėliau peržydėjusius žiedus atsargiai nuskinkite su visu stiebu, palikite dviejų lapų porą. Laistykitė ir toliau, nes reikia, kad susi-formuotų nauji svogūneliai, o seni sustiprėtų. Vasarą juos persodinsite į lauką. Lapams nu-geltus, laistyt, neberėikia.

Laikas sėti šildomuose šiltnamiuose ilgos vegetacijos vienametės gėles. Auginiais jau galima pradėti dauginti per žiemą išlaikytas gėles.

Vasarą sėjame gumbines ir visažydes be-gonijas, pelargonijas, surfinijas, verbenas, petunijas.

Net sunku patikėti, kad jau trečią mėnesį gyvename karantino sąlygomis. Be didelių sanbruzdžių ištvérēme ne tik Kalėdas ir Naujuosius metus, bet ir įvairias šeimos, artimųjų, draugų šventes, jubilieus. Išmokome nuoto-liniu būdu darbuotis, bendrauti, sveikinti, užsa-kyti internetu gėlių puokštę gimtadieniui ar net nusiūsti ją į gedulo namus kartu su užuo-jauta. Neišėdami iš namų kas sekmadienį daly-vaujame šv. Mišių aukoję – kas prie TV ekranu, kas internetu, pasirinkdami transliaciją iš savo ar iš tolimesnės, bet mums brangios bažnytėlės. Klausomės koncertų, operų transliacijų įrašų iš didžiausių pasaulio scenų ir festivalių, apsi-lankome virtualiose parodose.

Pasidalinau ir aš su savo tolimesniais drau-gais, pažįstamais sekmadienio šv. Mišių trans-liacijos iš Išlaužo Šv. Mergelės Marijos Krikš-čionio Pagalbos bažnyčios nuoroda. Kiek daug gražių atsiliepimų sulaukiau! Daugelis pirmą kartą, kad ir virtualiai apsilankė šioje mūsų krašto parapijoje ir liko sužavėti gražiai tvarko-ma bažnytėlė, restauruotais vargonais, nuosta-biomis giedotinėmis mišiomis, pamokslu. Ne vienas jau prisidėjo, pasibaigus karantinui, pavasari ar vasarą čionai atvykti. Ar pavyks tuos savo norus įgyvendinti, dar nežinia, bet jau dabar smagu, kad atsirado laiko vis daugiau ir daugiau pasidomėti įvairiomis Lietuvos lank-ytinomis vietomis, pakeliauti čia pat, po savo kraštą. Nors gali būti, kad po karantino, kaip nutrūkė nuo grandinės, vėl pulsime į savo dar-bus, sodus, daržus ir taip nepastebėsime, kaip ims ir pralėks ta trumpa vasarėlė. O gal tos mūsų skaudžios pamokos, kai negalime net palydėti į amžinają kelionę savo brangių žmo-nių, aplankyti sergančiųjų, padiktuos visai kito-kį gyvenimo ritmą?

VIDURNAKY

Laukai, miškai ir pievos

Pasipuošė spindinčiu apklotu.

Dar neprabudo

Šaltas sausio rytas

Iš po debesies išnirusiu

Mėnuolio lanku,

Zvaigždės dar miega ilgu miegu.

**

Žmogau, paliki savo vargus,

Išjauusk, kad esi gyvas,

Paink užmirštą smilgą

Kelio pakrašty,

Painik svajonę – ir kelionę

Ieškoti sekmingo rytojaus.

**

Paklajoki po žvaigždėtą dangaus pievą,

Žvaigždžių šokis svaigina mus

Ta naktis nuostabi – tyli naktis,

Naktis šitoji...

Tu pajusi, kiek daug Tavyje meilės,

Kiek daug džiaugsmo,

Milžiniškos laimės,

Gyvenimiško skausmo...

Ir kiek daug taikaus,

Neaprēpiamo, žydro

Lietuvos dangaus.

Aldona Genovaitė Mažuoliénė

Ūkininkė iš Zaslonos kaimo

Autorės nuotraka

Kodėl „bėga“ nosis?

Šį kartą diskutuosime ne apie peršalimą. Kodėl kai kuriems žmonėms nuolat „bėga“ nosis, ypač šaltuoju metų laiku, apie tai kalbamės su VšĮ Prienų ligoninės gydytoja otorinolaringologe Julija ŠNEIDER.

– „Bėganti nosis“ – daugeliui pažįstamas reiškinys. Iš kur atsiranda tiek išskyru?

– Noses gleivinė išklotą virpamuojį epiteliją, joje yra mažų plaukelių, pačioje gleivinėje gaminamas sekretas – gleivės. Jos tarsi padengia visą nosies ertmę paviršiu. Per dieną pasigamina apie 1–2 litrų gleivės. Jos slenka nosiaryklės link ir tada jas prarýjame. Iš nosies kartu su gleivėmis pasišalina ikvėptos dulkes, bakterijos, virusai. Nosis atlieka svarbią valomają funkciją, kuriai labai svarbus oro drėgnumas. Plaukeliai geriausiai juda, kai oro drėgmė viršija 50 proc. Kai ji mažesnė, gleivė pasišalina mažiau, tada jos sutirštėja. Todėl ir nesergant sloganu, kai patalpų oras sausas, nosies gleivinėje kaupiasi pridžiūvės sekretas.

– Kas pagelbės „bėgančiai“ nosiai?

– Pasak Julijos Šneider, pirmiausiai derėtų dažniau atsargiai išspūsti nosi. Tačiau jei nuolat vargina gausios, vandeningo išskyros, gali padėti antihistamininiai vaistai. Juos reikėtų lašinti aukštai užvertus galvą ar atsigulus, tada daugiau vaisto pateks ant gleivinės. Susilašimus netinkamai, vaistas nubėgs į gerklę arba išbēgs atgal pro nosi, o ant gleivinės beveik nepateks. „Purškiamasis preparatas patogesnis, nes maži lašeliai po gleivinę pasiskirsto tolygiai. Gleivinę sutraukiančių preparatų nepatartina vartoti ilgiau kaip savaitę, nes sutrinka nosies gleivinėje esančių plaukelių virpėjimas ir gleivės pasišalinimas,“ – pastebi gydytoja otorinolaringologė.

Sloguojant nosies išskyros teka užpakaline ryklės sienele. I gerklę su išskyromis kartu patenka ir įvairūs mikroorganizmai, alergenai. Iprastai net neįjuntame, kaip išskyras prarýjame. Kai išskyru susikaupia daugiau ir jos sutirštėja, jaučiamas nemalonus „käsnis“ gerklėje.

– Nosies gleivės neretai sukelia dirginimą, norą nuolat atskrenksti. Kokiu būdu galima sumažinti šiuos simptomus?

– „Derėtų pirmiausiai vengti didelių temperatūros svyravimų, ypač šaltuoju metų laiku. Tada stagių išėjus iš šiltos patalpos į lauką nosis dar labiau „bėga“. Patarciai gerti daug vandens, sulčių, arbatų. Skysčiai padeda išsivalyti gleivėms, – jos suskystėja ir jas lengviau nuryti. Venkte gérimų su kofeinu, t.y. stiprios kavos, arbato, kurie skatiniai skysčių pasišalinimą ir gali tiki pabloginti padėti, – pataria pašnekovė.

Ne mažiau svarbu, kad mus supėti drėgna aplinka, ypač šaltuoju metų laiku.

Kai namuose veikia centrinis šildymas, vyrauja sausas ir šiltas oras, drékinkite grindis, stalviršius, palanges ir t.t. Venkite sauso aplinkos oro, nes jis tirština išskyras, džiovina bei dirgina nosies ir gerklės gleivinę.

– Vadinas, netinkamas maistas ar jo sudėtis taip pat gali išsaukti sloganą ar kāsnio pojūti gerklėje. Teko girdėti, kad, pavyzdžiui, netinkama kavos rūšis gali išprovokuoti minėtus simptomus?

– Taip, tai tiesa. Gali netikti jūsų organizmui kažkuris maisto produktas, jo priedas ar tam tikras konservantas. Turėjau pacientę, kuri

VšĮ Prienų ligoninės gydytoja otorinolaringologė Julija Šneider.

sekmingai vartojo šviežias raudonas paprikas, tačiau, kai jas suvalgė troškintas, kaip mėsos įdarą, moterį ēmė varginti „bėgančią“ sloganą, dažnas noras atskrenksti, – pasakoja pašnekovė. – Šiai laikais, deja, maisto produktų gamintojai vartoja daug įvairių cheminių prieminių, dažų, konservantų, kurie taip pat gali išprovokuoti simptomus, apie kuriuos kalbame“.

Pasak gydytojos, dažniausiai alergizuoją ne žalios, o raudonos paprikos (alergijas dažniau provokuja raudonos ir oranžinės spalvos daržovės bei vaisiai). Tačiau nulupus paprikos odelę sudirginimo galima išvengti.

„Bėgančią“ sloganą, „käsnis“ pojūtį gerklėje dažniau sukelia ne troškinti produktai, o, pavyzdžiui, džiovintamalta paprika, kuri dedama į įvairius mėsus vyniotinius bei pusfabrikacius.

– Ar padeda nosies purškalai?

– Nosies praplovimai arba inhalacijos jūros vandeniu ar druskos tirpalu skystina gleives, sumažina gerklės sudirginimą. Naudinga praplautili nosi nestipriu druskos tirpalu: stiklinei vandens šaukšteliui druskos (geriau jūros). Šiuo tirpalu derėtų vakarais praskalauti ne tik nosi, bet ir gerklę. Tai daryti ypač rekomenduojama dabar, pandemijos laikotarpiu.

„Jūros vandens preparatai, turintys srovinius purškiklius, iš nosies geriau išplauna ne tik gleives, bet pašalina ir bakterijas, virusus. Tuomet nosis prasivalo, sumažėja jos užgulinimas. Svarbu žinoti, kad jūros vandens purškalai neturi šalutinio poveikio, todėl juos galite vartoti ilgai. Be to, jie tinka vaikams bei kūdikiams,“ – aiškina J. Šneider.

Kokias atvejais derėtų kreiptis į gydytoją?

• Jei sloganas nepraeina ilgiu nei tris savaites ar šalia jos laikosi aukšta kūno temperatūra.

• Nosies išskyros tirštos, žalsvos ar geltonos spalvos, atsiranda skaumas sinusų srityje (tai gali būti bakterinės infekcijos požymis).

• Jeigu vaikui nepaliaujamai „bėga“ iš vienos šnervės, gali būti, kad jis nosytė įsikišo kokį smulkų daiktą.

• Nosies išskyrose pasirodo kraujas.

• Esant minėtiems simptomams derėtų šeimos gydytojo paprašyti elektroninio siuntimo pas gydytoją otorinolaringologą.

Veronika Pečkiene

Kataraka: lauki ar operuoti?

Pastebėjus regėjimo susilpnėjimą, akis tarsi aptraukus rūkui, atsiradus jautrumui ryškiai šviesai – reikytų ilgai nedelsiant pasikonsultuoti su gydytoju, kadaangi visi šie požymiai gali būti ženklos, kad vystosi kataraka. Kas tai per liga, kokias gydymo galimybes gali pasiūlyti šiandienos medicina, klausiamė savo srities profesionalo A. Klinikos „Akių chirurgijos centro“ chirurgo oftalmologo Sauliaus AČO.

– Kas yra kataraka?

– Kataraka (akies lešiuko sudrumstėjimas) – akių liga, išsvystanti dėl lešiuko skaidrumo sumazėjimo, drumsčių formavimosi. Kataraka dažniausiai pasireiskia regėjimo susilpnėjimu, žmogus matuoja kaip pro rūkų, nyksta spalvos, dvejinasi daiktai, nebetinka anksčiau nešioti akiainiai. Jei pablogėjës matymas kenkia kasdieninei veiklai, žmogus nebegali atlėkti išprastų darbų, tuomet reikalingas kataraktos gydymas.

– Kas sukelia kataraktą?

– Tikslios kataraktos vystymosi priežastys nėra žinomas. Manoma, kad dažniausiai akiës lešiuko

PAJUTUS PIRMUOSIUS LIGOS SIMPTOMUS BŪTINA PASIRŪPINTI SAVO AKIMIS, NES NEGYDOMA KATARAKTA GALI SUKELTI VISIŠKĄ AKLUMĄ.

drumstis atsiranda dėl natūralaus senėjimo proceso sutrikus medžiagų apykaitai. Senstant sutrinka akyje vykstantys biocheminiai procesai, todėl lešiuke susidaro drumstys. Pajutus pirmuosius ligos simptomus būtina pasirūpinti savo akimis, nes negydoma kataraka gali sukelti visišką aklumą.

– Kaip gydoma kataraka?

– Kataraktą išgydantį vaistų nėra. Vienintelis šios ligos gydymo būdas – chirurginis. Operacijos tikslas – sudrumstėjus lešiuką pakeisti dirbtiniu lešiuku. Anksčiau atliekant tokią operaciją tekdavo akyje pa-

daryti gana didelį pjūvį, kurį susiūvus ragenos randas gydavo apie pusę metų. Tuo tarpu dabar, naudojant šiuolaikiną mikrochirurginę įrangą – fakoemulsifikatorių – pro 2–3 mm dydžio pjūvį išsiurbiamas sudrumstėjus lešiukas ir vietoj jo implantuojamas dirbtinis. Pjūvai labai maži, jų siūti nereikia.

Žmonių reakcija išgirdus, kad reikės operuoti aki, būna labai skirtinti. Vien pats žodis – operacija pacientus gasdina, tačiau šiuolaičinių technologijų dėka kataraktos operacija tapo labai saugi, neskausminga ir efektyvi.

Modernios ir saugios operacijos.

Akių chirurgijos centras – tai modernią įrangą ir profesionalią darbuotojų komandą turintis specializuotas oftalmologinės chirurgijos centras, kuris padės Jums išspręsti regos problemas. Šis centras suteikia pacientams galimybę kreiptis į auksčiausios kvalifikacijos specialistus nelaukiant eilėse, gauti profesionalią pagalbą, ypatingą dėmesį. Akių chirurgijos centre dirba profesionali patyrusių specialistų komanda, operacijas atlieka savo srities profesionalas – Saulius Ačas, kuris atliko ne viena ypač sudėtingą akių operaciją, kas leido igyti neįkainojamos patirties. Visa naudojama įranga yra labai patikima, pagaminta savo srities lyderių pasaulyje – vokiečių kompanijos „Carls Zeiss“ ir amerikiečių „Alcon“.

Karantino laikotarpiu Akių chirurgijos centre vykdomos kontaktinės ir nuotolinės gydytojų konsultacijos, atliekamos chirurginės operacijos. Centre laikomasi visų saugumo reikalavimų, srautų valdymo sistema leidžia pacientams paslaugas gauti nelaukiant, todėl išvengiama kontaktų su kitais asmenimis.

Jeigu susilpnėjës regėjimas tapo trukdžiu Jūsų darbe ar išprastiame gyvenime, nedelskite ir patikékite savo galima tikėtis.

Visus, kuriems gydytojai diagnozavo kataraktą ir reikia atlėkti operaciją, kviečiame į „Akių chirurgijos centrą“, esantį Savanorių pr. 66, Kaune. Šiuolaikinė mikrochirurginė įranga, kokybiškos priemonės, profesionali patyrusių specialistų komanda padės pasiekti puikų rezultatų. Registracijos telefonu (8 37) 750 805. www.akiuchirurgija.lt

Užs. Nr. 005

SODROS informacija

Savarankiškai dirbantys gyventojai išmokų gali sulaukti greičiau

Savarankiškai dirbantys gyventojai nuo šiol gali greičiau sulaukti socialinio draudimo išmokų, o jų dydis nepriklausys nuo to, ar jie gauna savarankiškos veiklos pajamų, tačiau įmokas „Sodrai“ jie turėtų mokėti kiekvieną mėnesį, nelaukiant pajamų deklaracijos pateikimo termino.

Iki šiol savarankiškai dirbantiesiems gyventojams ligos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokų neretai tekdo laukti kelis mėnesius ar net iki metų – „Sodrai“ šias išmokas galėdavo skirti tuomet, kai gyventojai deklaruodavo pajamas ir sumokėdavo socialinio draudimo įmokas.

Sumokėjus įmokas – greitesnės išmokos

Iprastai savarankiška veikla užsiimantys gyventojai pajamas deklaruoją ir įmokas „Sodrai“ sumoka už visus metus iki kitų metų gegužės 1-osios. Tuomet „Sodrai“ gali ivertinti, ar jie teisės į išmoką dieną buvo draudžiami, ar buvo išgyjė reikalingą socialinio draudimo stažą ir paskaičiuoti išmokos dydį pagal sumokėtas įmokas.

Be to, pavyzdžiui, jeigu asmuo nėštumo ir gimdymo atstogą laikotarpiu arba priežiūros atstogą metais dar ir dirbo su individualios veiklos pažyma, jo išmoka būdavo mažinama dėl iš individualios veiklos gautų ir deklaruotų pajamų.

„Gyventojų pajamų deklaravimo tvarka nesikeičia, tačiau atsiranda galimybė ligos išmokas gauti iškart pasibaigus nedarbingumo laikotarpiui, jeigu savarankiškai dirbantiesiems gyventojas bus sumokejės socialinio draudimo įmokas už praėjusį arba tam tikrais atvejais ir už eimamajį mėnesį.

Be to, išmokos dydis nuo šiol nebeprisklausys nuo to, ar savarankiškai dirbantiesiems gyventojas turi draudžiamų pajamų iš savarankiškos veiklos – paaškina „Sodrai“ „Pašalpū“ ir nedarbingumo kontrolės skyriaus vedėjas Rimantas Mitkevičius.

Kad galėtų pasinaudoti šia naujove, savarankiškai dirbantys gyventojai turėtų mokėti įmokas kiekvieną mėnesį.

Nelaiks pajamų deklaravimo

Pavyzdžiui, jeigu gyventojas sauši dirba su individualios veiklos pažyma ir iki paskutinės sausio mėnesio dienos „Sodrai“ per draudėjų informacijos sistemą www.sodrai.lt/draudejui pateikia SAV pranešimą bei sumoka socialinio draudimo įmokas, jis ir sausio, ir vasario mė-

nesiais laikomas apdraustu, todėl karantino metu likę namuose prižiūrėti mažametį vaiką, kuris mokesti nuotoliniu būdu, ligos išmoką galės gauti per nustatytą terminą, jeigu yra išgijęs reikalingą ligos socialinio draudimo stažą.

Išmokos dydis, kaip ir anksčiau, priklausys nuo ankstesniu laikotarpiu gautų pajamų ir nuo jų sumokėtų socialinio draudimo įmokų. Jeigu šios pajamos dar nedeklaruotos, tačiau žmogus turi teisę į išmoką, skiriama minimalaus dydžio išmoka, kuri perskaičiuojama deklaravus pajamas ir sumokėjus įmokas. Be to, būdamas vaiko priežiūros atstogose pirmus metus gyventojas toliau galės vykdyti savarankišką veiklą – savarankiškos veiklos pajamos išmokų mokėjimo laikotarpiu nebebus vertinamos, kaip anksčiau.

Ligos išmoka paskiriamas per 10 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų (prašymo, kitų duomenų ir kt.) gavimo dienos ir išmokama per 7 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jeigu nedarbingumo laikotarpis trunka ilgiau nei 14 dienų, tuomet sprendimai skirti ir mokėti išmoką priimami pasibaigus šiam laikotarpiui ir vėliau kartojam.

Pavyzdžiui, jeigu vienam iš tėvų

(Nukelta į 6 p.)

Kultūra: mumyse ir šalia mūsų

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIJOS IR
TELEVIZIJOS
RĒMIMO
FONDAS

Kelionė prisiminimais apie sovietinius laikus sunaikintą Lizdeikių kaimą

Kai mintimis aš praeitin nu-

klystu, menu Lizdeikių kaimą,

tėviškę, namus,

Šalia, arti gyvenusius kaimynus:

Jurkšus, Rusecką, Narbutą

bei Kačergius.

Ten tolėliau, prie miško, už kanalo, styrojo Veiverienės sodybėlė paprasta.

Šalimaus jos takelis vedé į Bielskynės bažnytęlę pro Gervės, Bielskaus-Vaškelienės namelius tada.

Menu, kai kas sekmadienį pro Kabišių sodybą, miško kampą, į Bielskaus bažnytęlę vedavos mama,

Čia melstis eidavo visi šio kaimo žmonės. Šiandien nugriautos šitos bažnytélės, tik likę pamatai téra.

Šiaurinėje Vilius, mūsų tévų, sodybos pusėj, tyrojo pokaryje sunaikintų Rinkevičienės, Luckaus, Vaikšnio sodybų pamatai. Tuščiuose likusuose soduose su broliu Ramučiu mes obuolius ten rinkdavom dažnai.

Prie vieškelio, vinguojančio per Pajiesį, link Prienų, Aukštakalnio šeima gyveno šalimais,

Kitapus kelio, už Vyšniausko sodo, tolyn jau driekėsi Mozūriškių kaimo laukai.

Tenai, kur kasdien mes bégom įpradžios mokyklą, pas Šukaitę, pro Deltuvos gražius namus,

Prie kryžkelės stovėjo kažkada statytas kumetynas. Jame gyveno Antanas Baranauskas, malonus ir labai darbštus žmogus.

Prisimenu pradžios mokyklą pas Šukaitę, kai vienoj klasėj buvo skyriai keturi.

Pamokoje pirmokai piešė, antrokai pratimus knygutėj surašytus sprendė ir skaičiavo, trečiokai rašė, o ketvirtokai skaitė, pasakojo, ką išmokę, ir buvome pervieną pamoką įdarbinti visų keturių skyrių mokiniai visi.

Mes gerbėme mokytoją Kačer-

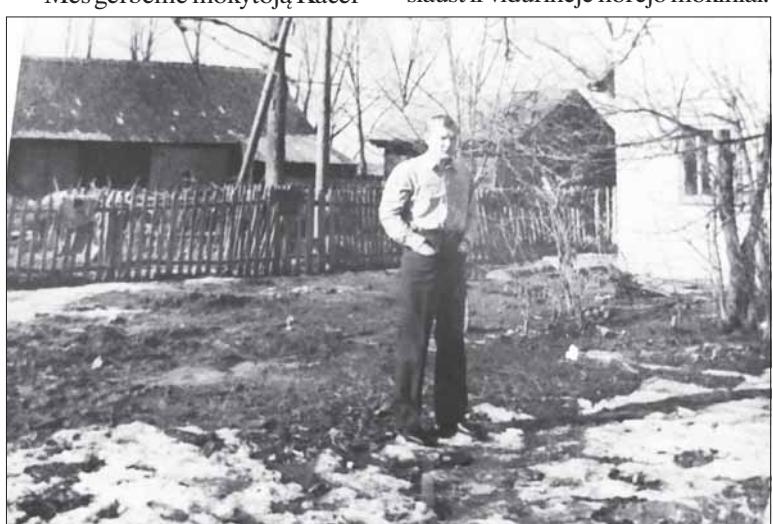
gių, jobijojom. Jo žodis buvo šventas mums tada,

Vaikai nedrijo išdykauti, šükaut, žinodami, kad nusižengus, užbausme pastovėti, paraudonuot reikės klasės kampe.

Lizdeikiuose pabaigusiu pradžios mokyklą, penktoką laikę Veiveriai. Ir mes, kaimo vaikai, kol baimėmė pastovėti, paraudonuot reikės klasės kampe.

Mokykloje pamokos. Klausyti mokytojų reikia. Paišdykaut, pa-

siaust ir vidurinėje norėjo mokiniai.

Mes visi buvome kompiuterių nematę ir baigėme aukštuosius mokslus ir viskas buvo liuks. Labai gerai.

O teiginių: toli, sunku, nenoriu, neisiu tévams nekélém niekada.

Visi žinojom žodį „reikia“, kurį nuoširdžiai mums sakydavo mama.

Nedingsta mintyse Kabišiaus, Maščinskų, Petrusevičių namai, sodybos. Jose gyvenę žmonės, jų vaikai. Su kuriais augom, ejom į mokyklą, šokių, dirbdavom kolūky, žaisdam, bendraudavom labai dažnai.

Nebeisblės, atmintyje išlikęs, Brundzos dvaras, vadintas Brundzyne ilgai.

Didžiulis sodas, tvenkinys prie kelio, kur svėntės, festivaliai vykdavo dažnai.

Nostalgija jaunystei, praeicių ne-

gėsta. Smagu bent mintimis sugrižti į prabėgusius metus,

Pavaikščiot, palakstyti basomis po téviškės rasotų pievy žolę, sutikt to laikmečio kaimynus bei draugus.

Nepamirštu. Tai buvo 1969-ieji, kai mama meldėsi ir verkė sužinojusi tada,

Kad draugiškā mūsų Lizdeikių kaimą, čia gyvenusių žmonių laukus, sodybas, susiruošė išmelioruoti tarybinę valdžią.

Nepaisė niekas tuomet žmonių skausmo ar nenoro. Geriau bus dideliuose plotuose javus augint.

Sumanė jie iškirst visur medžius, nugriaudnamus, žmonių sodybas iki kelio ir kaimo žmones į gyvenvietę sugint. Tuomet nieks niekam negalėjo pasiskusti, toks buvo nuosprendis – šį kaimą sunaikint.

Nors augom pokary, biednystės metais, kai daug ko trūko, palyginus su šiandieni, bet dvelkianti Kaimynų šiluma, žmonių gerumas, paprastumas, nuoširdumas dar neišblésę ir šiandien mano atmintyje.

Šis kaimas, jo nuoširdūs, darbštūs žmonės, tik atminty išlikę.

(Nukelta į 8 p.)

Tapytojai Gintarei Maskaliūnienei menas – tai dar kartą išjaustos emocijos

Iš išlaužo kilusi Gintarė Maskaliūnienė (Marčiulynaitė) pirmą kartą teptuką į rankas paėmė, tikriausiai kaip ir dauguma vaikų, dar anksstyvoje vaikystėje. Jau tuomet jaunesnioji Marčiulynė atžala megdavo stebėti tapantį vyresnėlį broli. Ją taip žavėjo teptuko slydimas ir atsakingas brolio požiūris į tai, ką daro, jog dar būdama maža, Gintarė visiems sakė, jog užaugus ji bus dailininkė. Tačiau, kiek daug mažos mergaitės svajonėse ir žodžiuose buvo tiesos, ir šeima, ir ji pati suprato tik gerokai vėliau, kai Gintarė, baigusi mokyklą, pasirinko tapybos studijas Vilnius dailės akademijoje. Apie tai, kaip gimsta menininkai ir ar iš tiesų dailininkai gyvena neišblėstančioje romantikoje, kalbamės su pačia Gintare.

– Gintare, sakykite, tapybą pasirinkote pati ar ji į Jūsų gyvenimą atėjo savaimė?

– Pirmas teptukas tikriausiai, kaip ir pas visus vaikus, rankose atsiranda savaime, nuo mažų dienų ir vėliau po truputį kas nors iš to rutuliojasi. Visgi labiausiai mane įkvėpė vyresnysis brolis. Jis tapydavo, piešdavo ir aptarinėdavo kitų menininkų darbus, o man patiko jo naujojamų aliejinių dažų kvapas, teptuko slydimas ir atsakingas požiūris į tai, ką daro. Viskas atrodė taip nuostabu. Net ir paletė atrodė toks rimtas daiktas. Tikriausiai nuo tada ir pradėjau visiems sakyti, jog užaugus būsiu dailininkė. Vėliau ir pradinių klasių mokytoja pastebėjo mano polinkį dailei, tad jos paskatinti tévai išleido mane mokytis į Dailės mokyklą Prienuose, pas mokytoją Vladą Tranelį.

Vis išgirdavau kalbų apie bohemiją, laisvę ir paslaugingą menininkų gyvenimą, tad stiprėjo noras būti viso to dalimi. Norėjau kurti, dalintis ir su ta bohemija diskutuoti apie vidinius mūsų pasaulius. Kiek save pamenu, noras būti dailininkė lydėjo nuo mažų dienų iki tol, kol išpildžiau savo dar vaikystėje užgimusių svajonę, ištodama į Vilnius dailės akademiją.

O tapybą gyvenime pasirinkau, nes tai yra pats gryniausias menas, be jokių skaičiavimų, matavimų, brėžinių – čia mažiausiai taisyklių, daugiausia jausmo.

– Kada į tapybą pasinėrėte tai giliai, jog supratote, kad tai Jūsų gyvenimo pašaukimas?

– Būtent akademijoje susiduriau su tikruoju menu. Pirmi metai buvo sunkoki, buvau silpniausia grupėje. Net gundžiausiai tapybą iškeisti į architektūrą. Tačiau, jau bebaigiant bakalauro studijas, pradėjau atrasti save, o gal ne atrasti, nes visada žinojau, kokią save noriu matyti, bet pagaliau igavau drąsos. O magistrantūros studijos buvo savęs išgrynimimas. Taigi apsilaužiau rožinius sparnus, stojausi savomis kojomis ir į viską pra-

dėjau žvelgti giliau.

Pati savęs klausiu, ar tapyba mano pašaukimas, bet nežinau, atsakymo dar neradau. Tikriausiai taip ir nesužinosiu. Tiesiog man ji tarsi pabègimas iš šio pasaulio į kitą būti, todėl tikiuosi, kad ji visada bus mano gyvenime.

– Kada įvyko lemiamas lūžis, suformavęs Jūsų, kaip tapytojos, braizą?

– Manau, kad visi sutiki mokytojai man, kaip menininkai, turėjo itakos. Iš kiekvieno pasisėmiau žinių, kurias taikau savo kūryboje. Negalėjau išskirti vieno „didvyrio“. Tapybos braizas formavosi po truputį iš jis vis dar formuojas. O jei klausiat, kada ir kaip, tai atskymas paprastas – paskutiniuose bakalauro studijų kursuose, kai baigėsi visas užduotys ir turėjau mąstyti apie baigiamajį darbą. Tada buvo užuomazga, o metai po magistro baigimo galėtų vadintis kūrybine branda. Likau prie tos pačios temos, to pačio kolorito, tapyba kinta, bet ne drastiškai.

– Neretai menininkus, o ypač dailininkus, žmonės įsivaizduoja, kaip svajingo, romantiško būdo asmenybes, o kokia esate Jūs?

– Tikriausiai reikėtų paklausti kitų žmonių. Sunku pačiai apie save kalbėti. Tikrai esu rami, kruopšti, gera. Svajingo ir romantiška tikrai buvau, dabar šie bruožai yra užslaptinti.

(Nukelta į 8 p.)

Priminimai vasariui...

(Atkelta iš 3 p.)

Patirkinkite sėklų daigumą, nes jis labai skirtingas. Štai pav. žydrūnio ir nasturtės – 4 metai, šalavijo, verbenos, neužmirštuolės, sagutės – 5, burnočio, leukonijos – 6, o tabako net 8 metai.

Neskubėkime pradėti tręsti kambarinių augalų. Taip pat ir nepadauginkite – būtina laikytis trašų pase nurodytų rekomendacijų. Žydiintiems augalamams trašų reikia mažiau, nei intensyviai augantiems. Atsižvelkite ir į kiekvieno augalo poreikį maisto medžiagoms, jo augimo fazę, naudojamus žeminius mišinius, substratus.

Skystas trašas matuokite indo dangteliu, dozatoriumi.

Sodininkui, daržininkui...

Pusnys soduose perspėja, kad turite būti budrūs – kai daug sniego, kiškiai lengvai gali pasiekti jaunu medelių šakas ir jas apgraužti. Taip pat ir liemenį. Todėl būtinai reikia sutvarkyti aprišalus. Sniegą apie vaismėdžius suminkite.

Jei norite pradėti vasarę genėjimą, tai pirmiausia gerokite aukštąauges obelis, nes jos atspariausios šalčiam.

SKANAUS!

Š kulininarino paveldo

Smetoniškos spurgos

Reikės: 560 g miltų, 50 g kakavos, 60 g sviesto, 1 šaukšteliu malto cinamono, 1 šaukšteliu kepimo miltelių, pusės šaukšteliu sodos, 1 nubraukto šaukšteliu druskos, 2 kiaušinių, 1 kiaušinio trynio, 180 g cukraus, 300 ml natūralaus jogurto, aliejaus arba tauku kepti.

Glajui: 50 g miltelinio cukraus, 2 šaukštų citrinų sulčių, 1 kiaušinio baltymo.

Sviestą ištirpinkite ir truputį atvėsinkite. Dubenyje sumaišykite visus sausus produktus tik be cukraus. Išplakite kiaušinius ir tryni. Suberkite cukrų, vėl išplakite, tuomet sudékite jogurtą, vėl plakite. Pabaigoje supilkite tirpintą sviestą ir vėl paplakite. Išjokite sausajį mišinį ir užmaišykite tešlą. Tešla spurgoms turi būti lipni. Dėkite ją porai valandui šaldytuvą, kad sutvirtėtų. Miltais pabarstykitė kočiojimo lentą ir kočiokite 1 cm storio lakštą. Iš jo puodeliu ir mažesnio skersmens taurele išspaustite baronkas ir dėkite į gerai įkaitintus riebalus. Kepkite 1–2 min. iš abiejų pusių. Išgriebtas spurgas dėkime ant popierinių servetelių, kad nuvarvėtų riebalai. Iš nurodytų produkto išsukite glajų ir į jį pamerkite vieną spurgų pusę.

Smetoniškai įdaryti kiaušiniai

Reikės: 5 kiaušinių, pusės stiklinės smulkintų petražolių, 100 g sviesto, druskos, pipirų.

Kiaušinius (kambario temperatūros) sudékite į šiltą vandenį, išberkite 3 šaukštelius druskos ir kietai išvirkite. Atvėsusius kiaušinius labai aštriu peiliu perskelkite pusiau su lukštu. Išimkite kiaušinio turinį, smulkiai sukapokite ir pakepinkite keptuvėje ant pusės įkaitinto sviesto. Kartu pakepinkite petražoles, išberkite druskos, pipirų. I lukštų puseles sudékite į verdančius kopūstus ir 10 minučių pavirkite. Išberkite prieskonį. Skaninti grietine.

Gruziniška „Charčio“

1 l vandenės, 4 šaukštai pomidorų padažo, 0,5 kg jautienos, 1/2 stiklinės ryžių, 1/2 stiklinės raudų pupelių, 2 morkos, 1 svogūnas, 1 paprika, 5 skiltelės česnako, 4 šaukštai aliejaus, 5 juodi pipirai, 1/3 šaukštė cili pipirų, prieskonai.

Jautieną smulkiai supjaustykite ir keliais minutes pakepinkite aliejuje. Pridėkite smulkintą morką, svogūną, papriką, česnaką ir dar trumpai pakepinkite. Vandeniu užvirus į puošiai sudékite išmirkytas (iš vakaro ar 3–4 valandas) pupelės, pakepinkite aliejuje (bebaigiant idėkite miltų, pamaišykite). Tada pakepintas daržovės sudékite į verdančius kopūstus ir 10 minučių pavirkite. Išberkite prieskonį. Skaninti grietine.

Po to sudékite ryžius (išmirkytus vandenye) ir virkite dar 20 minučių. Pabaigoje išpilkite pomidorų padažo, išberkite cili pipirų, prieskonį ir pavirkite 5 minutes. Skanaus!

Vegetariškoji virtuvė (iš praeities mūsų..)

Miežinė košė su varške

Išverda su pienu arba su vandeniu 200 g miežinių kruopų, įpila stiklinę pieno ir įdeda pusę kilogramo varškės, įmuša 3–4 kiaušinius, prideda druskos, sumaišo ir uždenge parusvina orkaitėje.

Grikiniai skrebučiai

Smulkias grikinės kruopas užpila verdančiu vandeniu, prideda druskos ir verda, kol kruopos suverda ir sutirštėja. Tada iškrečia ant lėkštės, paviršiu sulygina peiliu, ir kai košė sustingsta, suraižo ją ištrizais keturkampiais ir išišrskina juos keptuvėje su sviestu.

(A. Ptaško knygyno leidinys. Kaunas, Prezidento g-vė 6 Nr. 1936 m.)

Karštos sriubos šaltą žiemą

Gardi kopūstienė“

1 stiklinė raugintų kopūstų, 3 bulvės, 2 morkos, 1/2 stiklinės džiovintų grybų, 1 svogūnas, 4 lauro lapai, 5 juodi pipirai, 1 l vandens (ar mėsos sultinio), 2 šaukštai aliejaus, 0,5 šaukštė miltų, prieskonai.

I verdantį vandenį (ar sultini) imeskite pjaustyti bulvių ir virkite 5 minutes. I puodą įdėkite aliejuje trumpai pakepintą raugintų kopūstų, taip pat susmulkintą grybų, lauro lapelių, pipirų ir virkite dar 20 minučių ant mažos ugnies. Morkas su svogūnais susmulkinkite ir pakepinkite aliejuje (bebaigiant idėkite miltų, pamaišykite). Tada pakepintas daržovės sudékite į verdančius kopūstus ir 10 minučių pavirkite. Išberkite prieskonį. Skaninti grietine.

Po to sudékite ryžius (išmirkytus vandenye) ir virkite dar 20 minučių. Pabaigoje išpilkite pomidorų padažo, išberkite cili pipirų, prieskonį ir pavirkite 5 minutes. Skanaus!

Amžinajį atils...

Mylimas žmogus amžinybėn neišeina – sunkią valandą ir šviesią minutę jis visada šalia:
Mintyse, prisiminimuose ir darbuose...

Dėl Juozo ŠLÉGAUS mirties nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius.

Partijos „Laisvė ir teisingumas“
Prienų skyriaus nariai

Išeiname po vieną mes visi...
Per skausmą, ašaras į Amžinają būti.
Bet kaip sunku paskutininkart ištart Sudiev –
Dar taip reikėjo mums visiems pabūti...

Netekus paties brangiausio žmogaus – mylimos mamos Romos SEBEIKIENĖS, reiškiame nuoširdžią užuojautą sūnumus Laimonui ir Giedriui. Velionę tepriglaudžia, o gyvuosis testiprina Amžinoji Viešpaties Meilė.

Buvę Romutės bendradarbiai

Savarankiškai dirbantys gyventojai išmokų gali sulaukti greičiau

(Atkelta iš 4 p.)

nedarbingumo pažymėjimas pradinko, kuris ugdomas nuotoliniu būdu, priežiūrai išduodamas sausio 4 d., pirmoji ligos išmoka ji pasieks pirmoje vasario pusėje, o vėliau – maždaug kas dvi-tris savaites.

Kokios išmokos priklauso dirbantiems savarankiškai

Nauja išmokų tvarka iškart gali pasinaudoti tie savarankiškai dirbantys gyventojai, kurie išmokas už sausį sumokes iki šio mėnesio pagabigos. Vélesniais mėnesiais sav-

rankiškai dirbantys gyventojai bus laikomi draustais, jeigu bus sumokejė socialinio draudimo išmokas už prieš tai buvusį mėnesį arba tam tikrais atvejais už einamajį mėnesį ir pateikę SAV pranešimą „Sodrai“.

„Sodrai“ primena, kad visi savarankiškai dirbantys gyventojai, išskyrus verslo liudijimų turėtojus, yra draudžiami ligos, motinystės socialiniu draudimu, o mažųjų bendrijų nariai ir individualių īmonių savininkai – dar ir nedarbo socialiniu draudimu, tad atitinkamai gali gauti šias socialinio draudimo išmokas.

„Jeigu visi sveiki – tai ir yra svarbiausia“...

mo tuno filė – 7,90 euro, skumbrys – 5,90 euro, didelės naminio dūmo š.r. skumbrys – 6,90 euro, vytintos lašišos – 11,90 euro, krevečių džiūvėsliuose – 4,90 euro, karšto rūkymo šamo filė – 6,90 euro. Buvo nemažas pasirinkimas šviežios žuvies. Kilogramas upinio ešerio kainavo 2,90 euro, žiobrio – 2,50 euro, karoso – 2,50 euro, stintos – 6,90 euro, kuojos – 1,90 euro, starkio – 7,50 euro, strimelės – 1,99 euro, šamo – 4,20 euro, vėgėlės – 3,90 euro, šviežio karpio – 3,90 euro, karpio filė – 6,90 euro, šamo filė – 4,90 euro, lašišos filė gabaliukai – 7,50 euro, lašišos steikai – 7,90 euro.

Po šiltais apklotais pirkėjų „laukė“ daržovės.

Bulvių kilogramas kainavo 0,30–0,40 euro, kopūstų – 0,30–0,40 euro, morkų – 0,50 euro, burokelių – 0,50–0,60 euro, česnakų – 4–5 euros, svogūnų – 0,50 euro, pupelių – 4 euros. Pagal poreikius pirk-

ko ir Tartoko raugintas įvairiausias daržovės, ir kitų šeimininkų raugus agurkus, kopūstus, virtus burokelius. Indelis namie ruošto krieno kainavo 1–1,50 euro.

Iprastoje vietoje, tik gerokai laisviai iškūrė pirkėjų laukė keletas ūkininkų. Centnerį kviečių, kvietrugiu, miežių, avīžų pardavė už 7–9 euros. Taigi viskas išprastai turguje, tik galbūt kiek mažiau girdėti gyvo žodžio. Bet, kaip sakė prieniečė, nesina nemažu kiekiai obuolių „karantiniam“ pyragui kepti, už jų kilogramą mokėjusi 0,80 euro, bendrovimo stygius juntamas visur: ir namuose, ir turguje, ir gatvėje, tik, pasak pirkėjų, jis ir išgyrynis draugystes, kai pasiliks tik tie, kurie tikri šalia mūsų ir su mumis.

O kaip pasaulinė pandemija pakoreguos ateityje įvairių maisto ir ne maisto prekių kainas, parodys, matyt, laikas.

„Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

Paskutinio sausio šeštadienio rytą turguje daugiau buvo, aišku, gražaus neišminžioto balto sniego nei prekeivii. O maisto produktų buvo galbūt mažiau, bet įvairius pasirinkimas. Ten, kur įsikūrė nuo latinėse savo vietose lauko prekeiviai, takai aplink visur nuvalyti.

Ir, matyt, teisus, sakės rajono ūkininkas, prekiaujantis sėmenų aliejumi, kalociumi: „Jeigu visi sveiki, drūti dar – tai ir yra svarbiausia“. Linų sėmenų aliejumi, kuris pamėgtas nuo seno pirkėjų, ir kainavo 3,50 euro buteliukas, prekiaivo ir kita ūkininkė. Atvykę bitininkai siūlė medaus, kurio pusės litro stiklainis kainavo 3,50–4,45 euro. Įvairių saldesnių gardumynų mėgėjai rinkosi prieniečių Kleinauskienės kepyklėlės gaminius, kiek toliau pirkо pamėgtos dzūkiškos naminės ar „Garliavos“ duonos, pyragų. Po stogine, kur įsikūrė prekeiviai pienu bei jo produktais, kaip iprastai, pirkо „Du medu“ kepyklėlės gaminius. Prekeivii ir čia mažiau, bet iš esamų išsirinkti visko buvo galima.

Litras pieno kainavo 0,50 euro,

Pasikūrenę krosni – nesudeginkite konteinerio

I kurį konteinerį galima pilti karštus pelenus? I nė vieną! Juos pirmiausia reikia atvėsinti! Antraip rizikuojate sukelti gaisrą konteinerje ir sudeginti patį konteinerį. Itin aktualu tai yra žiemą, kai, šildydami savo namus, žmonės kasdien kūrena krosnis, o išvalę susikaupusius pelenus neša juos į konteinerį.

Išpylę ramiai gržta į šiltus namus. Jaukiai žiešiškai išsaitiso, leidžia laiką, tik staiga žvilgtelėjė pro langą pamato kieme smilkstančius dūmus. Bėga žiūrėti, kas nutiko, ir aptinka degantį tą patį konteinerį, i kurį nesenai supylė neatvésusius pelenus.

„Pastebėj degant individualius konteinerius, gyventojai juos dažniausiai užgesina patys. Užsidegus bendro naudojimo konteineriams, prireikia ir ugniaiagesių pagalbos. Jau buvo atvejis, kai degė naujas pusiau požeminis konteineris. Jo gesinti atskubėj ugniaiagesių turėjo ištakuti visą požeminį konteinerio idėklą, i kurį jau buvo primesta atliekų, nuleisti jų ant žemės ir tik tada galėjo užgesinti“, – pasakojo Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro Atliekų tvarkymo paslaugų organizavimo ir kontrolierių padalinio vadovas Martynas Krasauskas.

Jis pratinė: pelenus į konteinerį galima pilti tik išsitikinus, kad jie visiškai atvésę. Patartina prieš išmetant perlieti juos vandeniu ir tik tada pilti į maišelį, jį sandariai užrišti ir mesti į mišrių atliekų konteinerį.

„Gyventojai turi elgtis atsakingai, suvokdami, kad sudegęs konteineris – tai ne tik finansiniai nuostoliai, nes sugadintą konteinerį reikia pakeisti kitu, o tai papildomai kainuoja, bet ir nepatogumai aplinkiniams – sudegus bendro naudojimo konteineriui jie neturi kur mesti savo atliekų. Be to, išmetus į konteinerį karštus pelenus, pradeda smilkti ir tame esančios atliekos, išsilydžius konteineriui, jos pabyra ant žemės, aplink sklinda nemalonus kvapas“, – problemas, kurias sukelia užsidegę konteineriai, vardijo M. Krasauskas.

Kartais žmonės teiraujasi, ar tikrai pelenus reikiā mesti į mišrių atliekų konteinerį – gal geriau juos kompostuoti, panaudoti trėsimui? Iš tiesų,

Sudegęs konteineris: papildomos problemas, nuostoliai ir tarša.

pelenai nuo seno buvo naudojami kaip traša sodo bei daržo augalamams trėsti. Tačiau tam tinka tikta medžio pelenai. Pelenai, kurie susidaro kūrenant akmens anglimi, durpių briketais ar kitokiu įvairių priemaišų turinčiu kuru, trėsimui bei kompostavimui netinka. Tokius pelenus, tik visiškai šaltus, reikiā mesti į mišrių atliekų konteinerį.

Praėjusiais metais Alytaus regione sudegė 105 konteineriai. Viena dažniausiai to priežascių – neatsargus gyventojų elgesys, išpilant į konteinerius dar karštus pelenus.

Bet pasitaiko ir piktybių atvejų, kai bendro naudojimo konteineriai buvo padegti tyčia, iš chuliganiškų paskatų. Apie tai visuomet pranešama policijai, nusikalstamas veikas įvykdę asmenys nustatyti, jiems teks atlyginti padarytą žalą ir sumokėti teismo skirtas baudas.

ARATC inf. Užs. Nr. 006

Prasideda akcija „Lydeka 2021“

Pirmadienį prasidėjo tradicinė kasmetinė akcija „Lydeka“. Šia akcija norima užtikrinti lydeka apsaugą prieš jų nerštą ir nersto metu, todėl nuo vasario 1 d. iki balandžio 20 d. įvedamas draudimas gaudyti lydekas.

Lydekos – plėšrios gėluvų vandenų žuvys, savotiškos vandens telkiniai sanitarės, „išretinančios“ smulkias ir menkavertes žuvis, taip sudarydamos palankias sąlygas daugintis ir vystytis vertingesnių rūšių žuvims. Priklausomai nuo oro sąlygų lydeka neršto laikotarpis prasideda kovą ir trunka iki balandžio.

Šiu žuvų populiacijos žvejybos draudimas (vasario 1–balandžio 20 d.) galioja visuose Lietuvos Respublikos vandens telkiniuose ir taikomas ir žvejams mėgėjams, ir verslininkams.

Norint apsaugoti lydekas neršto metu, bus organizuojami reidai, vyks reguliarai verslinės, mėgėjų ir specialiosios žvejybos kontrolė. Pareigūnai stabdys ir tikrins, ypač tamsiu paros metu, asmenų, įtariamų žvejybą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimais, transporto priemonėmis.

„Galima suskirstyti „Lydekos 2021“ kontrolę į kelis etapus – žvejų kontrolę žiemą ant ledo ir per pavasarinių nerštą ištirpus ledui. Jei išsiplaukytų šalties orai ir ledas neištirptų, lydekos vis vien išnerštų, tik šiuo atveju po ledu ar artimiausiuose aptirpusiuose vandens telkiniai pa-

krasčiuose. Taigi lydekas apsaugoti šiuo laikotarpiu itin svarbu, kad išlaikytume jų populiaciją ir laikytume išprastą telkinijų ekosistemą“, – teigia Gamtos išteklių apsaugos skyriaus viršininkas Keštutis Motiekaitis.

K. Motiekaitis priduria, kad, esant reikalui, bus pasitelkta ir kitų institucijų pagalba (Policijos departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Viešojo saugumo tarnybos...).

Už draudžiamu metu sugautą lydeka pažeidėjams gresia administracinės baudos nuo 120 iki 300 eurų su pažeidimo padarymo išrankių ir priemonių konfiskavimu. Taip pat už kiekvieną draudžiamu metu sužvejotą lydeką teks atlyginti 240 eurų žalą žuvų ištekliams. O lydeka sugaus gamtinį rezervatą ar ichtiologinių draustinių vandens telkiniuose, žala skaiciuojama taikant trigubą žalos apskaičiavimo ikainį.

Visuomenėi bus reguliarai pranešama apie rezultatus, taip pat bus teikiami aplinkosauginė informacija vietiniams gyventojams ir per reidus tikrinamiams asmenims.

Aplinkos apsaugos departamento informacija

Pinigų už prekę negavo

Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas moters (g. 1988 m.) pareiškimas, kad **sausio 22 d. apie 12 val.** įkėlus skelbimą internetinėje svetainėje apie parduodamą mobiliojo ryšio telefoną „Samsung Galaxy A71“, ji asmeniui išsiuntė prekę, tačiau pinigų už ją negavo. Nuostolis – 230 eurus. Įvykis tiriamas.

Rasta „žolės“

Sausio 30 d. apie 01:00 val. Prienų r. sav. buvo sustabdytas automobilis MB, kurį vairavo vyras, gim. 1998 m. Atliekant vyriško dalinę apžiūrą, jo striukės dešinėje rasta suvyniota folija, kurios viduje – augalinės kilmės medžiaga, turinti specifinį kvapą, galimai kanapės. Vyros paaškino, kad tai yra „žolė“, kurią išsigijo savo reikmėms, be tikslos platinti.

Prireikė gaisrininkų

Sausio 31 d. 00:21 val. gautas PK pranešimas, kad Prienuose, Vytauto g., po eismo įvykio reikia nuo važiuojamosios kelio dalies nuvalyti tepalą. Buvo susidūrę automobilių „Audi“ ir „Dacia“, ant važiuojamosios kelio dalies 20 m² plote išbėgę tepalo. Buvo atjungti transporto priemonių akumulatoriai, surinktas išbėgęs tepalas.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas.

SIŪLO DARBĄ
Įmonėje reikalingas staklininkas, turintis darbo patirties. Atlyginimas į rankas nuo 1000 Eur ir daugiau. Taip pat ir pagalbinis darbininkas, atlyginimas į rankas nuo 750 Eur ir daugiau. Tel. 8 698 46 063. el. paštas: strielciulentpjuve@gmail.com

IVAIRŪS

Ieškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienų girdomus buliukus ir telyčaines, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Paaišima patys. Tel. 8 612 34 503.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

PARDUODA

Ketas kuras

Parduoda **MALKAS**, supjautas kaladėlis, rastukais. Skubiai, nemojamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias **malkas. Skaldytos, kaladėlis, rastiliai**. Tel. 8 614 97 744.

Pigiausias kuras: stambios alksnės, beržinės atražos. Turime sausų kapotų malkų. Tel.: 8 600 23 280, 8 654 89 008.

Parduoda įvairias malkas, supjautas kaladėmis. Pristato į namus. Tel. 8 671 94 231.

Įvairios prekės

Parduoda kiaulių skerdinė puselemis: lietuvišką svilintą – 2,55 Eur kg, lenkišką – 2,25 Eur kg. Atvežas. Tel. 8 607 12 690.

Nebrangiai parduoda kviečius ir miežius. Tel. 8 606 86 825.

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENĀS ARBA GYVĄ SVORI.
SVERIA, MOKA IS KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
Tel. 8 800 08 801
8 620 25 152
ATSKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdinę ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius.

UM
UTENOS MĒSA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

Naminiai sviestiniai šakočiai Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunciame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduodame amonio salietrą, azofoską, sulfatą. Pristatomė, išrašome saskaitas. Tel. 8 605 49 513.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda paršelius. Tel. 8 681 14 732.

Parduodamos malkos

Kietujų arba minkštujų lapuočių – paruoštos arba dvimetriais. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Perkant daugiau – mokate mažiau. Senjoram – papildoma nuolaida.

Karantino metu dirbame!
Tel. 8 621 24 644.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Mon-tuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailyentes, dedame visų tipų grindis, klojame plytes, atliekame santechnikos darbus, elektros instalacijos darbai, klojame trinkelės, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šliuojame, dedame ir lakuojame par-ketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Šalčio meistras! Taiso šaldytuvus, šaldiklius. Atvyksta į namus, suteikia garantiją. Tel. 8 622 02 208.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina
nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Automatiinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovų remontas, prijungimas. At-vykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

(Ne)atrasti veidai

Tapytojai Gintarei Maskaliūnienei menas – tai dar kartą išjaustos emocijos

(Atkelta iš 5 p.)

– Visgi Jūsų kūryboje neišvisi me romantizmo, Jūsų darbai realistiški ir paprasti, bet nuoširdūs: kokią žinutę norite perduoti savo paveikslais žmonėms?

– Sustoti ir pažvelgti į paprastas akimirkas, į tai, kas kasdien yra šalia, bet jau tapę rutina. Noriu parodytis, kad šalia mūsų sukurto pasaulio yra ir gyvūnų pasaulis, kuris šiame amžiuje yra persipynęs su civilizacija.

– Jūsų paveiksluose dominuoja gyvūnai: kaip pasirinkote šią tematiką?

– Labai myliu gyvūnus! Mano šunytė buvo mano geriausias draugas, ramstis, džiugintojas, svajonių nešėjas ir pan., todėl apie jos tyrumą, atsidavimą norejau papasakoti meno kalba. Specialiai šios temos nesirinkau, tiesiog mane pačią labiausiai žavvi gyvūnų pasaulis, keturkojai draugai ir mums, ir paveikslams atneša daug gyvybingumo.

– Tikriausiai pats banaliausias klausimas menininkui, bet visgi... kur semiatės įkvėpimo?

– Gyvūnų apsuptyje ir ten, kur yra betvarkės, nes per daug švari aplinka nepalieka už ko užsikabinti mintims (šypsosi pašnekovė, – aut. p.), taip pat tėviškėje, Išlauže, arba gamtoje, kur mažai dirgiklių. Įkvėpimas pats ateina, pasivaidena tarsi vaiduoklis tada, kai mažiausiai tikie-

Gintarė Maskaliūnienė (Marčiulynaitė).

Teptuku drobėje įamžintas dailininkės gimtasis kraštas – Išlaužas.

si – ieškomas niekada nepasirodo.

– Menininkų darbą visuomenė neretai įsivaizduoja kiek primitviai. Papasakokite, kokia yra Jūsų darbo diena.

– Už kitzus atsakyti negaliu. Bet pačios dienos turbūt niekuo neypatingos, mažai čia ką galiu ir pasakyti. Kaip ir minėjau, idėjos gimsta pačios ir tam laiko nepasirinks. Kai iš regimo vaizdo imi galvoje matyti paveikslą, tada čiumpi fotoaparātą ir skubi užfiksuoji. Jei tai tikrai geras vaizdinys, tai jis iš galvos ir neiškrenta, taip ir nešiojiesi viduje, kartais net labai ilgai. Kol idėja prisirpstai ir vieną dieną suprant, kad nori tai nuta-

ptyi. Tada atsiverčiu tą nuotrauką, paanalizuoju, paeskizuoju, pasirenku drobės dydį, vėliau einu pati aptraukti drobę, ją nugruntuoju – tai trunka apie dvi dienas. Nors darbo ten mažai, bet reikia laukti, kol išdzius grunto sluoksnius, kad užtepičiau kitą. Tada piešiu pieštuks. Man patinka tas vaikiškas principas: nupiešti ir tada nuspalvinti, o tai gali užtrukti ir 5 dienas, priklausomai nuo sudėtingumo ir formato dydžio. Ir tik tada tapau, nutrinu, pertapau, beveik visada susinervinu, kad kas nors neišeina, susikaupiu, vėl grižtu. Taigi procesas gali trukti ir pora savaičių, ir mėnesių. Gali ir dvi dienas, jei tai maža drobelė.

Visgi tai nėra tas darbas, kurį dirbi kasdien, nuo 8 val ryto iki 17 val. vakaro. Kartais reikia daryti pertraukas vien tam, kad išdziūtų dažai arba kad apsidirbčiau būtinius darbus. Negaliu atsipalauduoti, jei žinau, kad kažką reikia padaryti ar kur nors nuvažiuoti. Atsiduoti tapybai galiu tik tada, kai visi darbai nudirbtai ir tik šaltuoju sezonu, kada ir pati gamta ilsi. Darbinis kuras yra kava ir muzika, o dienoje tai užima laiko nuo 4 iki 8 valandų.

– Galbūt esate skaičiavusi, keliose ar keliolikoje parodų jau teko dalyvauti?

– Reikia skaičiuoti, ne visas ir beprisimenu. Svarbesnių personalinių apie 10, kolektyvinų – 16,

Gintarės tapytos avelės parodos „Spalva – Nuotaika – Simbolis“ konkurse pelnė daugiausia lankytojų simpatijų.

kelios užsienyje. Manau, kad tai tikrai nėra daug, bet ne visur ir dalyvauju, esu kiek uždaresnė.

– Minėjote, jog kūrybiniam procesui negalite susikaupti, jei turite ką nors padaryti ar kur nors nuvažiuoti: ar karantinas pakeitė menininkų kasdienybę? Galbūt kaip tik atsirado daugiau laiko?

– Kalbant apskritai apie menininkus, manau, nelabai kas pasikeitė. Nors tarp pažystamų yra meno mylėtojų, kurie džiaugiasi turėdami daugiau laiko. Minusų, žinoma, yra, jei tokie daugiau materialiniai: negali organzuoti parodą, negali nuva-

žiuoti į kitų parodas, susitikti, padiskutuoti. Atkrito daug konkursų. Pačiai dingę galimybę rasti dirbtuvės. Kai sėdi užsidaręs, mažiau ir tu idėjų yra. Bet šis laikotarpis vis tiek yra labai įdomi gyvenimo praktika.

– Kaip jūs apibūdintumėte, kas yra menas?

– Menas – tai minčių ir jausmų išraiška, dar kartą išjaustos emocijos, panirimas į jas, permąstymas ir poilsis, tuo pačiu tai yra buvimas kitame, nematerialiame lygmenyje.

Daugiau Gintarės darbų galima pamatyti Facebook „GinMar Art“ puslapyje.

Rimantė Jančauskaitė

Kelionė prisiminimais apie sovietinių laikų sunaikintą Lizdeikių kaimą

Tėviškės sodyba, Bielskynės kapinių medžių gojelis, kur ilsi iš čia gyvenę žmonės.

(Atkelta iš 5 p.)

Daugiau nei 50 metų jo jau nebėra. Kas, kur gyveno, viską žino, mena tada gyvenusių žmonių vaikai. O metai tie, kaip vėjas lekia, viskas keičias. Tik mintyse, kol gyvas, tą kaimo praeitį prisimeni, matai.

Šiandien nedaug to laikmečio kaimo žmonių išlikę. Jie iškeliau Amžinybėn palengva.

Nedingsta atminty gyvenę žmonės, jų namai, sodybos. Ir nepamirštamas Lizdeikių kaimas, kurio seniai, seniai jau nebėra.

Irena Viliūšytė-Petkevičienė,
(buvusio Lizdeikių kaimo gyventoja), Alytus

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavadutoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autoriių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.

Offsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.

Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.

Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikraistsgyvenimas

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

A ALYTAUS SPAUSTUVĖ